

■ TRIBUNA POLITICA

Hotels sut squitsch

 DA SILVA SEMADENI,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA

Hotels cun models da gestiun moderns èn las pitgas da sustegn per il turissem. Hotels garanteschan er en las regiuns periferas plazzas da lavur e valor aggiuntada. E qua adempleschan hotels er ina rolla sociala e culturala. Ina vischnanca u ina vallada senza hotel, senza ustaria, n'è betg mo per turists nuninteressanta e paupra, mabain era per la populaziun indigena. Ma en las regiuns da muntogna èn oz blers hotels sut pressiuin – e quai na betg mo dapi la davosa decisiun da la Banca naziunala en connex cun l'euro!

En blers manaschis da gastronomia èn modernisaziuns indispensablas. Gist l'hotellaria da duas e trais stailas ha in basegn da recuperar enorm. Investiziuns per satisfar ils giavischs dals giasts moderns èn vegnidas tralascadas. I manca l'agen chapital. Las bancas valiteschan l'hotellaria sco branscha da risico ed emprestan chapital sin la valor dal retgav e betg sin la valor reala. Quai procura per largias da finanziaziun. La Societad svizra da credit d'hotel (SGH) conceda bain credits da segund grad, quai è bel e bun, dentant na basta quai betg. Per blers hotels da stagiun en las regiuns da muntogna è l'avegnir somber. Nus vesain las consequenzas da questa si-

tuaziun finanziaria: Hotels serran, las cifras da las pernoctaziuns sa reduceschan dapi onns, plazzas da lavur en l'hotellaria e gastronomia van a perder, abitaziuns secundaras s'augmentan. La transformaziun dad hotels en secundas abitaziuns è cuntraproductiva, in circulvizius pervia che là nua che secundas abitaziuns prosperesch, là svaneschan hotels. Quai mussa la statistica. Sulettamain dapi il 2008 en ids a perder in Engiadin'Ota passa 1000 letgs d'hotel, a Flem èn els sa sminuids per 15%. Ina cuntrareacziun è necessaria, quai constateschan er experts da turissem.

Jau sun persvasa ch'ins sto rinforzar l'hotellaria e ch'ils instruments da promozion ston vegnir schlargiads. La realitad mussa: La SGH aveva a disposiziun 100 milliuns francs per la perioda 2011–2014, dentant mo 27 milliuns francs èn vegnids duvrads. La promozion da l'hotellaria ac-

tuala cun sias reglas memia severas na basta betg. Il cussegl federal ha schlargià ultimamain in zic la libertad d'acziun da la SGH. Ed er il chantun vul sustegnair en avegnir meglier ils hotels. Quai è urgentamain necessari. Noss pajais vischins enconuschan numnadamain tut auters instruments da promozion efficazis. Er en Svizra duain vegnir examinads ils pli differents instruments da promozion, era soluziuns da fonds – sco che jau hai proponì cun ina moziun a la confederaziun. L'agricultura vegn sustegnida medemamain da la confederaziun cun emprests senza tschains, e quai cun in «Fonds de roulement» gesti da la branscha en collavuraziun cun il chantun. Quai funcziuna bain ed è simpel. Pertge betg er in «Fonds de roulement» per l'hotellaria da stagiun che permetta a manaschis innovativs soluziuns nunburocraticas fatgas tenor mesira?

Ena emblidar: Tar modernisaziuns d'hotels è la sanaziun energetica fitg impurtanta. Talas renovaziuns sbassan ils custs d'energia e promovon la buna reputaziun. Quai mussa la distincziun da 98 hotels en il Grischun cun il Watt d'Or 2015.

Igl exista bler basegn d'agir. L'hotellaria sto vegnir rinforzada.